

сприяють залученню інвестицій, розвитку малого та середнього бізнесу, відновленню економічної активності на місцевому рівні та підвищенню рівня самозайнятості населення [4].

Отже, екосистемний підхід до розвитку підприємництва є важливим інструментом забезпечення довгострокового економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності економіки [1]. Реалізація інноваційних стратегій, орієнтованих на цифровізацію та принципи сталого розвитку, дозволяє підприємствам ефективно адаптуватися до сучасних технологічних викликів та формувати нові ринкові можливості [5]. Для України розвиток підприємницьких екосистем може стати одним із ключових чинників формування стійкої та інноваційно орієнтованої економіки у повоєнний період [4].

Список використаних джерел:

1. Бойченко К. С., Сергєєв М. М. Екосистемність та генерування цінностей у підприємстві. *Підприємництво, торгівля та біржова діяльність*. 2024. № 64. С. 13–24. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-3>.
2. Боковець В., Давидюк Л., Григорук І. Інновації, економічна стійкість і стабільний розвиток: теоретичні та практичні аспекти. *Innovation and Sustainability*. 2024. № 4. С. 180–188.
3. Кириленко С. В. Формування інноваційної екосистеми підприємництва в умовах цифрової економіки. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2024. № 4 (284). С. 36–42.
4. Кобік В. А. Підприємницька екосистема: поняття, генезис та складові елементи. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2024. № 80. С. 21–29.
5. Паляниця В. В. Екосистема підприємництва: інноваційні стратегії та інноваційні зміни. *Журнал стратегічних економічних досліджень*. 2024. № 4 (21). С. 60–68. DOI: [10.30857/2786-5398.2024.4.6](https://doi.org/10.30857/2786-5398.2024.4.6).

Близнюк А.О.,

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри менеджменту,

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

ІННОВАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ

Сучасний етап функціонування та розвитку економіки в Україні, її галузей і суб'єктів господарювання пов'язані з безперервними оновленнями і перетвореннями, що забезпечують інноваційний характер розвитку, підвищення

конкурентоспроможності підприємств, товарів та послуг, поліпшення умов роботи персоналу, зростання добробуту населення і поліпшення умов його життя. Транспортний комплекс країни включає майнові об'єкти всіх видів транспорту, трудові ресурси і нематеріальні активи, що належать суб'єктам транспортної діяльності, що перебувають у державній та приватній власності. У зв'язку з цим особливої значущості набувають підвищення надійності, безпеки та ефективності функціонування майнових об'єктів транспортного комплексу та елементів транспортної та сервісної інфраструктури.

Проте стан багатьох із цих об'єктів протягом багатьох років, на жаль, оцінюється як незадовільний. Насамперед це стосується рухомого складу. До основних причин такого стану багато фахівців галузі відносять значний термін експлуатації необоротних активів підприємств галузі, дефіцит фінансових ресурсів для впровадження інновацій та здійснення інвестицій у оновлення майнових об'єктів. Інноваційна діяльність на автотранспортному підприємстві повинна спрямовуватися на вирішення таких завдань як забезпечення високої якості автотранспортних послуг та зниження витрат за надання цих послуг.

Треба також відзначити ефективність інноваційних проєктів, яка впливає на господарську діяльність транспортного підприємства. Чинниками, які впливають на ефективність інноваційних проєктів, є збільшення доходів (виручки) внаслідок використання інновацій; економія поточних витрат; скорочення капітальних вкладень, зокрема зменшення витрат у науково-технічних проєктів.

Збільшення доходів відбувається за інноваційними проєктами, спрямованими на: підвищення продуктивності рухомого складу та поліпшення його використання в часі; збільшення частки на ринку транспортних послуг; збільшення обсягу наданих транспортно-логістичних послуг; збільшення експортних можливостей; отримання об'єктів інтелектуальної власності.

Економія поточних витрат відбувається внаслідок реалізації інноваційних проєктів за рахунок:

- використання менш енергоємних зразків нової техніки, нових технологій та технологічних процесів;
- зменшення витрати матеріальних ресурсів;
- використання більш дешевих матеріальних ресурсів, у тому числі імпортозамінних;
- збільшення термінів використання матеріальних ресурсів;
- зниження експлуатаційних витрат;
- зменшення витрат на капітальний та поточний ремонт рухомого складу;
- зниження витрат на утримання рухомого складу.

Щодо інноваційних напрямків підвищення ефективності функціонування

транспортної системи та її інфраструктури, то вони включають застосування логістичних підходів до планування, управління, контролю й регулювання руху пасажирських, матеріальних, інформаційних і фінансових потоків у просторі та часі. До таких напрямів також належать логістичне управління життєвим циклом інноваційної продукції, впровадження логістично-орієнтованого підходу до керування інноваційною діяльністю на транспорті.

Застосування логістичних підходів до управління потоками сприяє скороченню тривалості їх переміщення та зменшенню як поточних, так і капітальних витрат. Крім того, ці підходи активно використовуються у сфері інформаційного та фінансового обслуговування населення.

В цілому, сучасний розвиток транспортного комплексу України визначається необхідністю впровадження інновацій, що сприяють підвищенню конкурентоспроможності підприємств і якості транспортних послуг. Наявні проблеми, зокрема зношеність рухомого складу та обмеженість фінансових ресурсів, стримують ефективний розвиток галузі та потребують комплексного вирішення. Реалізація інноваційних проєктів забезпечує зростання доходів підприємств, зниження витрат і підвищення ефективності використання ресурсів. Важливу роль у цьому процесі відіграють логістичні підходи до управління потоками, які дозволяють оптимізувати діяльність транспортних підприємств і підвищити загальну ефективність функціонування транспортної системи.

Борисова С. Є.,

*доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та підприємництва,*

Крук О. М.,

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та підприємництва*

Донбаська державна машинобудівна академія,

Гетьманенко Ю.О.,

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри бізнес-економіки та маркетингу,
Черкаський державний фаховий бізнес-коледж*

ІМРАСТ-ІНВЕСТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІДНОВЛЕННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК ПІСЛЯ КРИЗОВИХ ШОКІВ

Руйнування інфраструктури, міграційні хвилі, розрив ланцюгів постачання, енергетична нестабільність та інші кризові шоки формують довгострокові деформації регіональних економік, які не можна подолати виключно за рахунок бюджетних ресурсів або класичних кредитних механізмів. У таких умовах